

Załącznik
do Uchwały Nr XLIII/202/10
Rady Gminy Śniadowo
z dnia 10 czerwca 2010 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI STARE RATOWO NA LATA 2010-2016

GMINA ŚNIADOWO

Stare Ratowo, maj 2010

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	3
1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOSCI	4
1.1 Położenie	4-5
1.2 Historia	5-7
1.3 Zasoby kulturowe i historyczne	7
1.4 Środowisko naturalne	7-8
1.5 Gospodarka, rolnictwo	8-9
1.6 Pomoc społeczna, zdrowie	9
1.7 Bezpieczeństwo	9
1.8 Organizacje pozarządowe	9
1.9 Edukacja, sport, kultura	9
1.9.1 Edukacja, sport	9-10
1.9.2 kultura	10
1.10 Infrastruktura techniczna i komunikacja	10-11
2. ANALIZA SWOT	12-13
3. KIERUNKI ROZWOJU I PLANOWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA	13
3.1 Planowane kierunki rozwoju	13
3.2 Planowane przedsięwzięcia z uwzględnieniem celu, uzasadnieniem i rezultatu	14
3.3 Harmonogram realizacji przedsięwzięć i szacowane koszty	15
4. WDRAŻANIE , MONITOROWANIE	15
5. PODSUMOWANIE	15-16

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości Stare Ratowo na lata 2010-2016 jest dokumentem o charakterze strategicznym, określającym działania aktywizujące społeczność lokalną w sferze społeczno – gospodarczo – kulturalnej na lata 2010-2016. Obowiązek opracowania „Planu Odnowy Miejscowości” wynika z § 10 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38 poz.220 ze zm.). Celem tego działania jest:

- poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców oraz promowanie obszarów wiejskich,
- rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich,
- wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, jej historię, analizę zasobów stanu obecnego, ocenę mocnych i słabych stron miejscowości (analiza SWOT), planowane kierunki rozwoju, a także zakładane przedsięwzięcia wraz z szacunkowymi kosztami i harmonogramem planowanych działań.

Cele i działania zaproponowane w omawianym opracowaniu nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu. Zapisy „Planu Odnowy Miejscowości” są spójne z: *Narodową Strategią Spójności, Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Strategią Rozwoju Województwa Podlaskiego, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Śniadowo do 2015 r.*

Charakterystyka miejscowości opracowana została na podstawie danych własnych Urzędu Gminy Śniadowo, danych Powiatowego Urzędu Pracy oraz wyników rozmów i spotkań z mieszkańcami miejscowości, sołtysem i radą sołecką. Wprowadzone do Planu działania powstały w oparciu o potrzeby i wytyczne środowiska lokalnego oraz konsultacje społeczne.

Plan Odnowy Miejscowości Stare Ratowo jest dokumentem otwartym, stwarzającym możliwość jego aktualizacji w zależności od uwarunkowań gospodarczych i potrzeb społecznych.

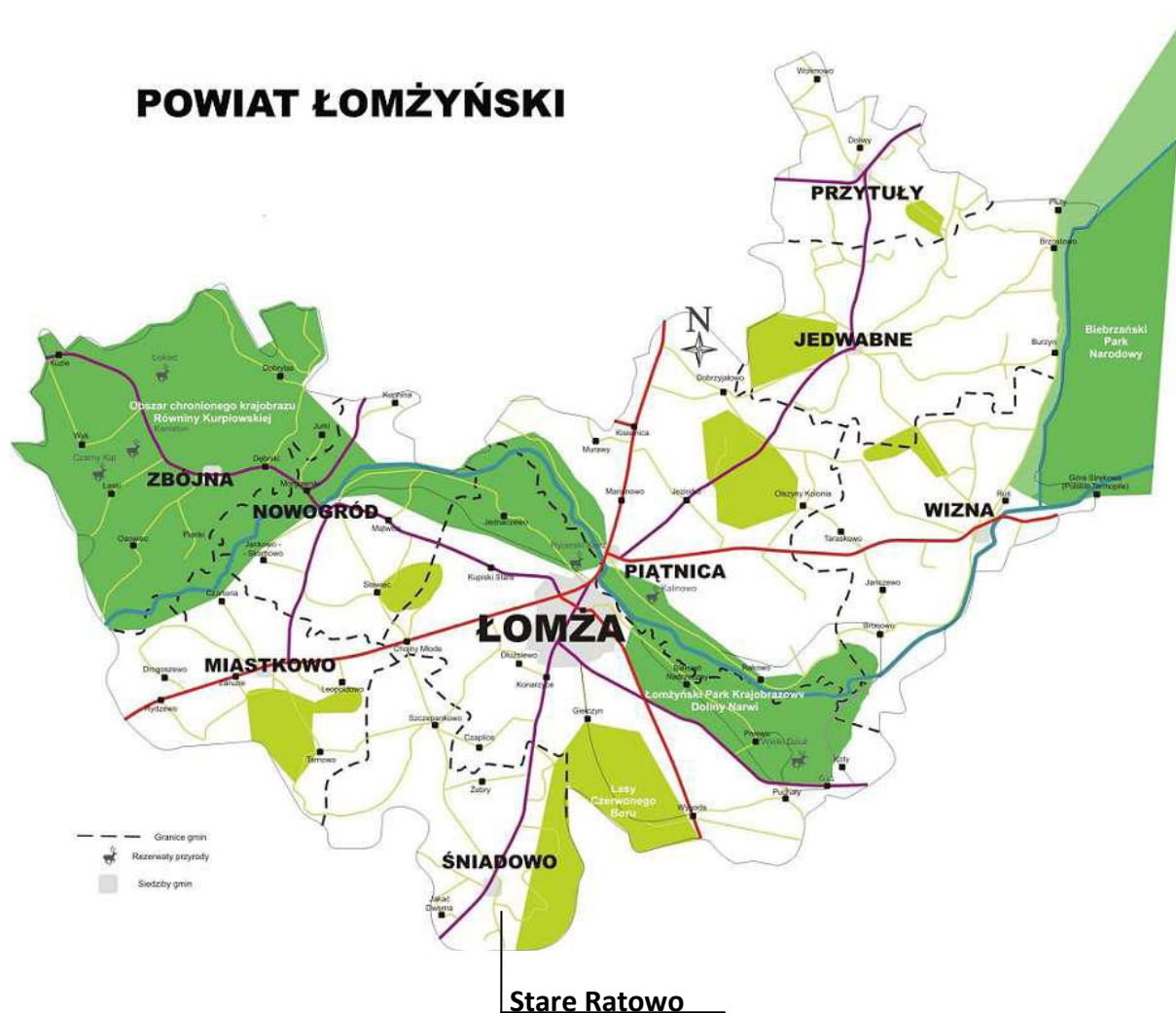
1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1.1 Położenie

Stare Ratowo położone jest w południowo-zachodniej części Województwa Podlaskiego w Powiecie Łomżyńskim, na obszarze Międzyrzecza Łomżyńskiego i należy do miejscowości typowo rolniczych. Jest jednym z 43 sołectw gminy Śniadowo. Zajmuje 343,69 ha. Liczba mieszkańców na dzień 30 kwietnia 2010 r. wynosiła 261 osób 124 mężczyzn i 137 kobiet. Liczba ludności w gminie w latach 2003 wynosiła 5939 natomiast na dzień 31.12.2009r- 5791 osób i wykazuje tendencję spadkową. Stopa bezrobocia w gminie Śniadowo na koniec marca 2010r wynosiła-2,8%.

Rys.1

Lokalizacja miejscowości Stare Ratowo na tle Powiatu Łomżyńskiego

Rys.2

Lokalizacja miejscowości Stare Ratowo na tle gminy Śniadowo

1.2 HISTORIA

Stare Ratowo zostało założone najpóźniej w drugiej połowie XV wieku. Miejscowość leży w bezpośrednim sąsiedztwie wsi Śniadowo. Historie obu miejscowości spletały się przez szereg wieków. W roku 1390 Janusz I Starszy książę mazowiecki nadał dobra Smłodowskie sędziemu łomżyńskiemu i nowogrodzkiemu Piotrowi Giezie. Przed rokiem 1396 za zgodą rektorów kościołów w Łomży i Szczepankowie zostaje erygowana parafia. W 1405 roku z fundacji Piotra Giezy, jego potomek Piotr Smłodowski wybudował pierwszy kościół parafialny, który spłonął w roku 1699. Już w drugiej połowie wieku XV nieopodal Śniadowa przez wieś Olszewo, zachodnim krańcem Czerwonego Boru przebiegał gościniec wiodący w kierunku Ostrowi i Warszawy. Pierwotna nazwa miejscowości brzmiała Smłodowo lub Smołodowo. Najprawdopodobniej nazwa ta pochodzi od rośliny zwanej smółdem. Według legendy nazwa może pochodzić od smoły pędzonej przez budników w

okolicznych puszczech Czerwonego Boru. Nazwa ta utrzymała się do roku 1818. Przez ponad trzy stulecia Śniadowo stanowiło własność prywatną. Należało kolejno do rodzin Brulińskich, Bogusławskich, Jemielitych i Kurowskich. W roku 1674 przechodzi na własność Jana Dobrogosta Krasińskiego wojewody płockiego. Kolejnym właścicielem Śniadowa zostaje Stanisław Ugniewski. To jemu osada zawdzięcza wyjednanie u króla Augusta II w roku 1703 przywileju na cztery jarmarki. Otrzymanie tego przywileju w znaczny sposób wpłynęło na rozwój Śniadowa. W początkach wieku XVIII Śniadowo znajdowało się w posiadaniu Antoniego Krasińskiego. Zapewne rodzinie Krasińskich miejscowość zawdzięcza swój herb - Ślepowron. W 1732 roku Śniadowo zostaje zapisane jezuitom łomżyńskim. Dzięki staraniom jezuitów bądź Krasińskich miejscowość uzyskuje prawa miejskie. Zmiany administracyjne wprowadzone przez zaborcę doprowadzają w roku 1869 do utraty tych praw, choć w roku 1880 określana jest jako osada miejska. Po utracie przez Polskę niepodległości od roku 1796 Śniadowo wchodziło w skład powiatu łomżyńskiego należącego do departamentu białostockiego. Po roku 1807 powiat łomżyński znalazł się w granicach Księstwa Warszawskiego. Po utworzeniu guberni łomżyńskiej funkcjonuje w jej granicach, po jej likwidacji stanowi część województwa białostockiego. W drugiej połowie XIX wieku w Śniadowie funkcjonują: urząd gminy, szkoła początkowa, sąd gminny okręgu III, młyn wodny oraz wiatrak. W okresie międzywojennym działają także posterunek policji, urząd pocztowy, ochotnicza straż pożarna, kilka sklepów, punkty gastronomiczne oraz znaczna liczba warsztatów rzemieślniczych. Działania wojenne w latach 1914 - 1918 doprowadziły do znacznego zniszczenia miejscowości. Kolejnym tragicznym rozdziałem w dziejach Śniadowa był okres II wojny światowej. 28 sierpnia 1944 roku osada odzyskuje wolność. Swoje skromne miejsce znalazło Śniadowo na kartach wielkiej literatury polskiej. Henryk Sienkiewicz tak opisywał pobyt tu Babinicza. *"Wszyscy trzech wodzowie nie wiedzieli dobrze, gdzie w tej chwili jest Babinicz, bo od chłopów nie podobna się było dowiedzieć, rajtarowie zaś nie umieli chwytać Tatarów. Przypuszczał jednak uglas, że główna siła Babinicza stoi w Śniadowie i chciał ją otoczyć tak, aby jeśli Babinicz ruszy na księcia Bogusława, zająć mu od granicy litewskiej i przeciąć odwrót. Wszystko zdało się sprzyjać szwedzkim zamiarom. Kmicic istotnie był w Śniadowie i zaledwie doszła go wiadomość o Bogusławowym podjeździe zapadł natychmiast w lasy, aby niespodzianie wynurzyć się pod Czerwinem."* Położenie Śniadowa i Starego Ratowa sprawiało, że ziemia ta była wielokrotnie świadkiem walk wyzwoleńczych i przemarszów wojsk. Podczas

kampanii napoleońskiej w roku 1812 stacjonował tu 7 Pułk Strzelców Konnych, wchodzący w skład 17 Dywizji dowodzonej przez generała Henryka Dąbrowskiego. W roku 1831 do Śniadowa wkroczyły wojska gwardii rosyjskiej dowodzonej przez gen. Dybicza. W roku 1920 podczas wojny polsko-bolszewickiej w okolicach Śniadowa 2 sierpnia ginęli żołnierze polscy w obronie wolnej i niepodległej Polski. Ciała 26 poległych spoczywają na miejscowym cmentarzu. Działania wojenne nie ominęły miejscowości w czasie najstraszniejszej z wojen, w latach 1939-1945. O tych wydarzeniach przypominają pomniki wystawione obrońcom naszej wolności. Na terenie Śniadowa znajduje się Neoromański kościół parafialny z elementami neogotyckimi wzniesiony w latach 1906-1912, który zbudowany został na planie krzyża łacińskiego.

1.3 ZASOBY KULTUROWE I HISTORYCZNE

- Zabytkowy układ urbanistyczny,
- Kościół parafialny Neoromański wzniesiony w latach 1906-1912, pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny,
- Cmentarz rzymsko- katolicki
- Odpusty 15 sierpnia każdego roku
- Dniem targowym jest czwartek
- Gminny Ośrodek Kultury
- Biblioteka Publiczna Gminy Śniadowo

1.4 ŚRODOWISKO NATURALNE

Gmina Śniadowo, tym samym miejscowość Stare Ratowo, położona jest na terenie powiatu łomżyńskiego w zachodniej części Województwa Podlaskiego, na obszarze mezoregionu Międzyrzecza Łomżyńskiego - obszaru o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych. Stare Ratowo leży na terenie nizinnym, typowo rolniczym ze średnim udziałem przemysłu. Bliskość bogato zalesionych terenów oraz stoki „Czerwonego Boru” z wałem morenowym o wzniesieniu 209 m n.p.m. pokryty kompleksem leśnym, który zapewnia przebywającym ciszę, spokój oraz czyste powietrze. Tereny kompleksu leśnego są doskonałymi terenami łowieckimi oraz atrakcyjnymi obszarami do zbioru runa leśnego i wycieczek. Przy miejscowości przepływa rzeczka Muzga, znajduje się tu również staw wiejski. W Starym Ratowie brakuje miejsc spacerowych, placu zabaw dla dzieci oraz miejsc wypoczynku typu dobrze

Plan Odnowy Miejscowości Stare Ratowo na lata 2010-2016

wyposażonej świetlicy wiejskiej, ponieważ obecna mimo wysiłku mieszkańców potrzebuje jeszcze min. zakupu gier dla dzieci i młodzieży, zagospodarowania terenu wokół tj. wyrównanie terenu i ułożenie na nim kostki brukowej (parking), te miejsca służyły by mieszkańcom do spędzania wolnego czasu.

Rys.3 Świetlica wiejska w Starym Ratowie

1.5 GOSPODARKA, ROLNICTWO

Gmina Śniadowo jest gminą typu rolniczo-przemysłowego, a tym samym miejscowość Stare Ratowo. Powierzchnia 15407 ha zajmują tu indywidualne gospodarstwa rolne, z czego 9349 ha stanowią grunty orne. Struktura użytków gruntowych gminy Śniadowo przedstawia się następująco: użytki rolne 78,5%, łąki trwałe 8,6%, lasy i grunty zadrzewione 17,2%, pozostałe 4,3%. Ponad 47% powierzchni użytków rolnych stanowią gleby klasy III i IV a grunty orne to kompleksy pszenne oraz żytnie stanowiące 45% obszaru co daje dobre możliwości produkcji zbóż intensywnych i roślin okopowych. Większość gospodarstw rolnych nastawiona jest na produkcję wysokiej klasy mleka, które po przetworzeniu przez OSM Piątnica trafia na stoły

konsumentów w całym kraju. W gminie gospodarstwa zajmują się również hodowlą trzody chlewnej oraz uprawą zbóż i roślin okopowych. Rolnicy z terenu gminy Śniadowo przedstawiają swoje osiągnięcia w hodowli zwierząt na regionalnych i krajowych wystawach zwierząt hodowlanych. Zdobywają czołowe miejsca w wojewódzkich i krajowych konkursach w których ocenia się poziom produkcji gospodarstw rolnych. W gminie funkcjonuje 120 prywatnych przedsiębiorców oraz zakłady: Przedsiębiorstwo produkcji betonów „PREFBET” Śniadowo Sp. z o.o. producent betonu komórkowego jednocześnie dostawca wielu innych materiałów budowlanych, przedsiębiorstwo handlowo-produkcyjne „AGRO-ROLNIK” Sp. z o.o., Polski Gaz, Case Factory, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”. Poza tym na terenie gminy działa Bank Spółdzielczy, Urząd Pocztowy, Urząd Gminy, Zakład Gospodarki Komunalnej, apteka, stacje paliw, punkty gastronomiczne oraz firmy handlowo-usługowe.

1.6 POMOC SPOŁECZNA, ZDROWIE

Działaniami z zakresu pomocy społecznej w gminie zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Śniadowie. W Ośrodku zatrudnionych jest 3 osoby (kierownik, dwóch pracowników socjalnych). Mieszkańcy Starego Ratowa korzystają z podstawowej opieki zdrowotnej realizowanej przez Gminny Ośrodek Zdrowia w Śniadowie. Ośrodek Zdrowia zatrudnia 2 lekarzy rodzinnych, stomatologa, ginekologa, 3 pielęgniarki środowiskowe.

1.7 BEZPIECZEŃSTWO

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy czuwają policjanci z Posterunku Policji w Śniadowie. W Śniadowie funkcjonuje jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej

1.8 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Poza wymienioną Ochotniczą Strażą Pożarną zarejestrowaną w formie stowarzyszenia na terenie gminy funkcjonuje również Stowarzyszenie „Solidarna Gmina”, które ma siedzibę w Śniadowie.

1.9 EDUKACJA, SPORT, KULTURA

1.9.1 Edukacja ,sport

Dzieci i młodzież ze Starego Ratowa uczęszczają do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego i Gimnazjum w Śniadowie. Do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w roku szkolnym 2009/2010 uczęszcza 270 uczniów, z czego 19 uczniów pochodzi ze Starego Ratowa.

W oddziale „0” uczy się 50 dzieci, w tym 4 uczniów ze Starego Ratowa do Przedszkola uczęszcza 16 dzieci, w tym 2 dzieci ze Starego Ratowa natomiast do Gimnazjum uczęszcza 228 uczniów, z czego 13 uczniów ze Starego Ratowa. Zespół placówek oświatowych w Śniadowie posiada doskonałą kadrę pedagogiczną, wystarczające warunki lokalowe, namiotową halę sportową, która jest niewystarczająca do zapewnienia prawidłowej realizacji zajęć wychowania fizycznego dzieci i młodzieży z obu placówek. Przy placówce planowane jest utworzenie placu gier i zabaw, budowa nowoczesnej hali sportowej. Z obiektów sportowych korzystają dzieci i młodzież z całej gminy oraz dorośli, dla których również są one dostępne. Ponadto przy ulicy Kolejowej usytuowany jest Kompleks boisk sportowych wybudowany w ramach programu „Moje Boisko ORLIK 2012” oraz boisko sportowe pozwalające na organizację meczów piłkarskich. Korzysta z nich głównie młodzież i dorośli zrzeszeni w klubie sportowym KS Śniadowo. Na terenie gminy funkcjonuje również klub sportowy LUKS „PREFBET” Śniadowo.

1.9.2 Kultura

Dzieci i młodzież z Starego Ratowa mogą uczestniczyć w szeregu ciekawych zajęciach prowadzonych w Gminnym Ośrodku Kultury w Śniadowie oraz korzystać z zasobów czytelniczych Biblioteki Publicznej Gminy Śniadowo w której organizowane są spotkania autorskie z pisarzami, spotkania dyskusyjnego Klubu Książki, spotkania promujące literaturę dziecięcą, udział w akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom” oraz w szeregu konkursach czytelniczych, zabawach ruchowych i zajęciach plastycznych. Mimo starań pracowników o estetykę pomieszczeń biblioteki, należałoby wyremontować budynek Biblioteki oraz zagospodarować teren wokół niej tworząc plac zabaw dla dzieci co zwiększyło by zainteresowanie najmłodszych mieszkańców.

1.10 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNKACYJNA

Infrastruktura techniczna

Miejscowość Stare Ratowo jest w 100% zводociągowane. Zaopatrzenie mieszkańców w wodę odbywa się ze stacji uzdatniania wody, która dostarcza wodę do 30 miejscowości i znajduje się w Starym Ratowie. Gospodarstwa domowe podłączone są do kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni mechaniczno-biologicznej w Śniadowie. Mieszkańcy mają dostęp do telefonii stacjonarnej i Internetu oraz dobry zasięg telefonii komórkowej. Na terenie gminy funkcjonuje

wysypisko odpadów komunalnych, a odbiorem odpadów komunalnych zajmują się firmy posiadające odpowiednie zezwolenia w tym zakresie.

Komunikacija

Przez Stare Ratowo przebiega droga gminna: nr 105909B Śniadowo-Stare Ratowo-Mężenin (dł.1,5 km).Droga na terenie miejscowości posiada nawierzchnię bitumiczną. Stan nawierzchni drogi nie wymaga naprawy. W latach kolejnych planowana jest budowa chodników.

Tereny komunikacyjne w gminie Śniadowo zajmują około 481 ha. Przez teren gminy przebiegają następujące drogi publiczne:

- 1) Droga wojewódzka Nr 677 o długości 16 km,
- 2) Drogi powiatowe zajmują około 82,5 km,
- 3) Drogi gminne obejmują około 44,8 km.

2. ANALIZA SWOT

SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Jest ona metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

„mocnych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);

„słabych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);

„szans” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;

„zagrożeń” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju .

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego miejscowości.

Mocne strony

- Dobre położenie komunikacyjne
- Potencjał ludzki
- Dobrze rozwinięty przemysł produkcji materiałów budowlanych
- Pełne zwodociągowanie
- Pełna telefonizacja
- Istniejąca baza punktów usługowych
- Sprzyjające warunki do rozwoju poprzez istnienie walorów przyrodniczych terenów Czerwonego Boru
- Zasoby i rezerwy siły roboczej
- Istniejąca świetlica wiejska
- Stosunkowo dobrze rozwinięte rolnictwo

Słabe strony

- Utrzymujące się bezrobocie
- Brak urządzonej przestrzeni publicznej umożliwiającej spędzenie czasu wolnego, miejsc wypoczynku (placów zabaw, miejsc spacerowych)
- Niedoposażona świetlica wiejska oraz niezagospodarowany teren wokół niej
- Niewystarczające środki finansowe własne na rozwój infrastruktury

Szanse

- Sprzyjająca polityka ukierunkowana na rozwój obszarów wiejskich-możliwość pozyskiwania środków z funduszy unijnych i innych źródeł zewnętrznych
- Aktywność mieszkańców
- Dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa
- Dogodny układ komunikacyjny
- Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw

Zagrożenia

- Migracje młodzieży w związku z edukacją i poszukiwaniem pracy
- Wzrost bezrobocia
- Starzenie się społeczeństwa
- Brak zainteresowania inwestorów zewnętrznych miejscowością

3. KIERUNKI ROZWOJU I PLANOWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA

3.1 Planowane kierunki rozwoju

- rozwijanie działalności kulturalnej i rekreacyjno-sportowej
- aktywizacja i integracja mieszkańców
- poprawa estetyki i podniesienie atrakcyjności miejscowości

3.2 Planowane przedsięwzięcia z uwzględnieniem celu, uzasadnienia i rezultatu

Cel zaplanowanych przedsięwzięć

Poprawa jakości życia mieszkańców, rozwój i promocja miejscowości przy racjonalnym wykorzystaniu istniejących zasobów przyrodniczych, kulturalnych i materialnych.

Zagospodarowanie terenu wokół budynku świetlicy wiejskiej w Starym Ratowie		
Cel	Uzasadnienie	Przewidywane rezultaty
Zaspokojenie potrzeb społeczno-kulturalnych	Realizacja zadania będzie służyć wszystkim mieszkańcom wsi i okolic	Przystosowanie i wykorzystanie istniejącej bazy lokalowej
Budowa placu zabaw w Starym Ratowie		
Cel	Uzasadnienie	Przewidywane rezultaty
Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej i kulturalnej	Realizacja zadania pozwoli na rozwój funkcji rekreacyjnej, pozwoli zagospodarować czas wolny dzieci i młodzieży	Poprawa estetyki miejscowości
Budowa chodników przy drodze gminnej w Starym Ratowie		
Cel	Uzasadnienie	Przewidywane rezultaty
Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Realizacja zadania będzie służyła w dużym stopniu mieszkańcom wsi	Wprowadzenie ładu i harmonii przestrzennej
Doposażenie świetlicy wiejskiej (zakup gier dla dzieci i młodzieży)		
Cel	Uzasadnienie	Przewidywane rezultaty
Zaspokojenie potrzeb dzieci i młodzieży	Realizacja zadania zaspokoi oczekiwania dzieci i młodzieży, przyczyni się do rozwoju intelektualnego mieszkańców	Zapewnienie atrakcyjnych form spędzania czasu, stwarzającego możliwości powstania grup i kół zainteresowań

3.3 Harmonogram realizacji przedsięwzięć i szacowane koszty

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Przewidywany termin realizacji	Szacunkowy koszt w PLN	Beneficjent
1.	Zagospodarowanie terenu wokół budynku świetlicy wiejskiej w Starym Ratowie	2010-2011	93 031,14	Gmina Śniadowo
2.	Doposażenie świetlicy wiejskiej (zakup gier dla dzieci i młodzieży)	2011-2012	15 000,00	Gmina Śniadowo
3.	Budowa placu zabaw w Starym Ratowie	2012-2014	15 000,00	Gmina Śniadowo
4.	Budowa chodników przy drodze gminnej w Starym Ratowie	2011-2016	50 000,00	Gmina Śniadowo
5.	Przebudowa drogi gminnej Stare Ratowo-Mężenin	2012-2014	45 000,00	Gmina Śniadowo

Jest to lista otwarta, która w trakcie okresu programowania może być modyfikowana.

4. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE

Wdrażanie „Planu Odnowy Miejscowości Stare Ratowo” rozpocznie się od podjęcia stosownej uchwały na zabranie wiejskim przez Radę Sołecką, a następnie przez Radę Gminy Śniadowo. Plan Odnowy Miejscowości Stare Ratowo realizowany będzie w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej i w oparciu o dokumenty strategiczne Gminy Śniadowo.

Monitorowanie Planu polegać będzie na obserwacji prawidłowego przebiegu zaplanowanych działań przez cały okres ich realizacji oraz zbieraniu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych gwarantujących postęp i efekty zadań. Prowadzona ocena realizacji Planu umożliwi wprowadzenie zmian celów i zaplanowanych działań w zależności od potrzeb społecznych i możliwości finansowych gminy. W monitorowaniu będą brały udział referaty Urzędu Gminy realizujące poszczególne projekty oraz Rada Sołecka w Starym Ratowie.

5. PODSUMOWANIE

Opracowany „Plan Odnowy Miejscowości Stare Ratowo” jest dokumentem otwartym, który przedstawia przyjęte do realizacji w najbliższych siedmiu latach zadania mające na celu wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości. Plan może ulegać

Plan Odnowy Miejscowości Stare Ratowo na lata 2010-2016

modyfikacjom i aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i zmieniających się warunków gospodarczych. Przyjęte w Planie założenia mają służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz poprawę warunków życia jej mieszkańców.

Opracowała:

Anna Gwara